

ΡΕΜΒΑΣΜΟΣ ΤΟΥ ΔΕΚΑΠΕΝΤΑΥΤΟΥΣΤΟΥ

Ἀνάμεσα εἰς συντρίμματα καὶ ἐρείπια, λείψανα παλαιᾶς κατοικίας ἀνθρώπων ἐν μέσῳ ἀγριοσυκῶν, μορεῶν μὲ ἐρυθροὺς καρπούς, εἰς ἔρημον τόπον, ἀπόκρημνον ἀκτὴν πρὸς μίαν παραλίαν βορειοδυτικὴν τῆς νήσου, ὅπου τὴν νύκτα ἐπόμενον ἦτο νὰ βγαίνουν καὶ πολλὰ φαντάσματα, εἰδῶλα
 5 ψυχῶν κουρασμένων, σκιαὶ ἐπιστρέφουσαι, καθὼς λέγουν, ἀπὸ τὸν ἀσφο-
 δελὸν λειμῶνα, ἀφήνουσαι κενὰς οἰμωγὰς εἰς τὴν ἐρημίαν, θρηνοῦσαι τὸ
 πάλαι ποτὲ πρόσκαιρον σκῆνωμά των εἰς τὸν ἐπάνω κόσμον — ἐκεῖ ἀνά-
 μεσα ἐσώζετο ἀκόμη ὁ ναῖσκος τῆς Παναγίας τῆς Πρέκλας. Δὲν ὑπῆρχε
 πλέον οἰκία ὀρθή, δὲν ὑπῆρχε στέγη καὶ ἄσυλον, εἰς ὅλον τὸ ὁροπέδιον
 10 ἐκεῖνο, παρὰ τὴν ἀπορρῶγα ἀκτὴν. Μόνος ὁ μικρὸς ναῖσκος ὑπῆρχε, καὶ
 εἰς τὸ προαύλιον τοῦ ναῖσκου ὁ Φραγκοῦλης Κ. Φραγκοῦλας εἶχε κτίσει
 μικρὸν ὑπόστεγον, καλύβην μᾶλλον ἢ οἰκίαν, λαβὼν τὴν ξυλείαν, ὅσην
 ἠδυνήθη νὰ εὕρῃ, καὶ τινὰς λίθους ἀπὸ τὰ τόσα τριγύρω ἐρείπια, διὰ νὰ
 στεγάζεται προχείρως ἐκεῖ καὶ καπνίζῃ ἀκατακρίτως τὸ τσιμπούκι του,
 15 μὲ τὸν ἡλέκτρινον μαμόν*, ἔξω τοῦ ναοῦ, ὁ φιλέρημος γέρων.

Ὁ ναῖσκος ἦτο ἰδιόκτητος· πρᾶγμα σπάνιον εἰς τὸν τόπον, λείψανον
 παλαιοῦ θεσμοῦ· ἦτον κτῆμα αὐτοῦ τοῦ γέροντος Φραγκοῦλα. Ὁ ἀξιότιμος
 πρεσβύτες, φέρων ὅλα τὰ ἐξωτερικὰ γνωρίσματα προεστοῦ, ὠραῖον φέσι
 τοῦ Τουνεζίου, ἐπανωβράκι* τσόχινον, μὲ ζώνην πλατεῖαν κεντητήν, μα-
 20 κράν τσιμπούκαν μὲ ἡλέκτρινον μαμόν, καὶ κρατῶν μὲ τὴν ἀριστεράν ἡλέ-
 κτρινον μακρὸν κομβολόγιον, δὲν ἦτο καὶ πολὺ γέρων, ὥς πενήνταπέντε
 χρόνων ἄνθρωπος. Κατήγετο ἀπὸ τὴν ἀρχαιοτέραν καὶ πλέον γνησίως αὐ-
 τόχθονα οἰκογένειαν τοῦ τόπου. Ἦτον ἐκ νεαρᾶς ἡλικίας εὐσταλῆς, ὑψη-
 λός, λεπτὸς τὴν μέσην, μελαχροινός, μὲ ἀδρούς χαρακτῆρας τοῦ προσώ-
 25 που, δασείας ὀφρῦς, ὀφθαλμοὺς μεγάλους, ὀγκώδη ρῖνα, χονδρὰ χεῖλη προ-

λύτερον κοράσιόν του, τὸ τρίτον, τὸ μικρότερον, δεκατετραετὲς μόλις τὴν ἡλικίαν — τὸ ὅποιον εἶχε γεννηθῇ κατὰ τι διάλειμμα ἔρωτος μεταξύ δύο χωρισμῶν — τοῦ εἶχεν ἀποθάνει πρὸ ὀλίγων μηνῶν...

Καὶ αὐτὸς ἦλθεν εἰς τὴν Παναγίαν, διὰ νὰ κλαύσῃ καὶ νὰ πῇ τὸν πόνον του. Ἦτον κτῆμά του ὁ ναῖσκος τῆς Παναγίας τῆς Πρέκλας. Τὸ ἐκκλησιδίων ἦτον εὐπρεπέστατον, ὠραῖα στολισμένον καὶ εἶχε καλὰς εἰκόνας, καὶ μάλιστα τὴν φερώνυμον, τὴν γλυκεῖαν Παναγίαν τὴν Πρέκλαν, σκαλιστὸν χρυσομένον τέμπλον, πολυέλεον καὶ μανουάλια ὀρειχάλκινα, κανδήλια ἀργυρᾶ. Ἐφερε πάντοτε ὁ ἰδιοκτήτης μαζί του τὴν βαρεῖαν ὑπερμεγέθη κλεῖδα τῆς δρυϊνῆς θύρας τῆς στερεᾶς, καὶ δὲν ἔλειπε συχνὰ νὰ ἐπισκέπτεται τὴν Παναγίαν του· ἱερὸς ὡς εὐτυχῶς κανεὶς ἀκόμη δὲν εἶχεν ἀναφανῇ εἰς τὰ μέρη αὐτά.

Ἦτον ἡ προπαραμονὴ τῆς ἑορτῆς, ὅτε θὰ ἐτελεῖτο πανήγυρις εἰς τὸν ναῖσκον, τιμώμενον ἐπ' ὀνόματι τῆς Κοιμήσεως. Θὰ ἤρχοντο ἀπὸ τὸν τόπον πολλὰ οἰκογένεια καὶ ἄτομα, δωδεκάδες τινὲς προσκυνητῶν καὶ πανηγυριστῶν, καὶ ὁ παπα-Νικόλας, ὁ συμπετέρός του. Εἰς τὸν παπα-Νικόλαν ὁ Φραγκούλας ἔδιδε διὰ τὸν κόπον του ἐν τάλλῃ, περιπλέον δὲ εἰσέπραττεν ὁ παπὰς διὰ λογαριασμόν του τὰς δεκάρας, ὅσας ἔδιδαν αἱ γυναῖκες «διὰ νὰ γράψουν τὰ ὀνόματα» ἢ τὰ «ψυχοχάρτια».

«Ὅλα τ' ἄλλα, προσφοράς, ἀρτοκλασίας, πώλησιν κηρίων, κτλ. τὰ εἰσέπραττεν ὁ Φραγκούλας ὡς εἰσόδημα ἰδικόν του...

Καὶ τώρα τοὺς ἐπερίμενε νὰ ἔλθουν πάλιν... καὶ ἀνελογίζετο πῶς ἄλλοτε, ὅταν ἦτον νέος ἀκόμη, μετὰ τὸν πρῶτον χωρισμὸν ἀπὸ τὴν γυναῖκά του, ἡ πανήγυρις αὐτῆς τῆς Παναγίας τῆς Κοιμήσεως ἔγινεν ἀφορμὴ διὰ νὰ ἐπέλθῃ συνδιαλλαγὴ μετὰ τῆς γυναίκας του. Κατόπιν τῆς συνδιαλλαγῆς ἐκείνης ἐγεννήθη ὁ τρίτος υἱός, καὶ τὸ Κουμπώ, τὸ θυγάτριον τὸ ὅποιον ἐθάρνηε τώρα ὁ γερο-Φραγκούλας...

«Τὸ ἕχασα τὸ καημένο μου, τὸ εὐάγαγο, τὸ ἕχασα!...»

«Ὡ, δὲν ἐλυπεῖτο τώρα τόσο πολύ τὸν ἀπὸ τῆς γυναίκας του χωρισμὸν — τὴν ὅποιαν ἄλλως τρυφερῶς ἡγάπα — ὅσον ἐθάρνηε τὴν σκληρὰν ἀπώλειαν ἐκείνην τῆς κορασίδος, τὴν ὅποιαν εἰς τὸν ἄλλον κόσμον ἤλπιζε μόνον νὰ ἐπανεύρῃ... Καὶ κατενύσσετο πολὺ ἡ καρδία του x' ἐόλιβετο... Καὶ ἀνελογίσθη ὅτι τὸ πάλαι ἐδῶ οἱ χριστιανοί, ὅσοι ἦσαν ὡς αὐτὸς τε-Ὀλιμμένοι, εἰς τὸν ναῖσκον αὐτὸν τῆς Παναγίας τῆς Πρέκλας, ἤρχοντο

τὰς ἡμέρας αὐτὰς νὰ εὕρωσι, διὰ τῆς ἐγκρατείας καὶ τῆς προσευχῆς τοῦ ἱεροῦ ὅσματος, ἀναψυχὴν καὶ παραμυθίαν... Τὸν παλαιὸν καιρὸν τοῦ Εἰκοσιένα, ὅταν τὸ σήμερον ἔρριπον καὶ κατηρειπωμένον χωρίον εἰς τοῖκετο ἀκόμη, ὅλοι οἱ κάτοικοι καὶ τῶν δύο ἐνοριῶν ἤρχοντο εἰς τὰς ναὸν τῆς Πρέκλας, ὅστις ἦτο ἀπλοῦν παρεκλήσιον, ν' ἀκούσῃσι τὰς ψαλλομένας Παρακλήσεις, καθ' ὅλον τὸν Δεκαπενταγούστον...

Ἀφῆσεν εἰς τὴν ἄκρην τὸ ταμπουκί, τὸ ὅποιον εἶχε σβῆσει ἤδη παισιότητι, ἐν μέσῳ τῆς ἀλλοφροσύνης καὶ τῶν ρεμβασμῶν τοῦ καπνοῦ, καὶ ἀκουσίως ἤρριψε νὰ ὑποψάλλῃ.

Ἐλεγε τὸν Μέγαν Παρακλητικὸν κανόνα τὸν εἰς τὴν Παναγίαν, ἐπεὶ διεκτραγωδοῦνται τὰ παθήματα καὶ τὰ βάσανα μιᾶς ψυχῆς, καὶ τὴν ὁρὰν ὅλην τῶν κατασκευαζομένων ὕμνων, ἔπου εἰς βασιλεὺς Ἑλλήνων, διοικητὰς πολυεμενέας, στενοχωρημένους, ἀπὸ Λατίνους καὶ Ἀραβας καὶ τοὺς ἰσχυροὺς του, διεκτραγωδεῖ πρὸς τὴν Παναγίαν τοὺς ἰδίους πόνους του, καὶ τοὺς διωγμοὺς ὅσους ὑπέφερον ἀπὸ τὰ στίφη τῶν βαρβάρων, τὰ ὅσα ἐνομάζει νέφη.

Ἐἶτα, κατὰ μικρόν, ἀφοῦ εἶπεν ὅσα τροπάρια ἐνθυμεῖτο ἀπὸ στήθεος ὕψωσεν ἀκουσίως τὴν φωνήν, καὶ ἤρριψε νὰ μέλῃ τὸ ἀθάνατον ἔκαστον.

«Ἀπόστολοι ἐκ περάτων, συναθροισθέντες ἐνθάδε,

Γεθσημανῇ τῷ χωρίῳ, κηδεύσατέ μου τὸ σῶμα.

Καὶ σύ, Υἱὲ καὶ Θεὲ μου, παρὰλαβέ μου τὸ πνεῦμα».

...Καὶ εἶτα προσέτι, παρεκάλει διὰ τοῦ ὅσματος τὴν Παναγίαν νὰ εἶναι μεσίτρια πρὸς τὸν Θεόν, «μὴ μοῦ ἐλέγξῃ τὰς πράξεις, ἐνώπιον τῶν Ἀγγέλων...» Ὡ, αὐτὸ εἶχε τὴν δύναμιν καὶ τὸ προνόμιον νὰ κηρύττῃ πολλὰς ζεύγῃ ὀφθαλμῶν νὰ κλαίωσι, τὸν παλαιὸν καιρὸν, ὅταν οἱ ἀνθρώποι ἐκλαῖον ἀκόμη ἐκούσια δάκρυα ἐκ συναίσθησός...
 25 Ὁ γερο-Φραγκούλας ἐπίστευε καὶ ἔκλαιεν... Ὡ, ναί, ἦτον ἀνθρώποι ἀσθενεῖς· ἡγάπα καὶ ἡμάρτανε καὶ μετενόει... Ἠγάπα τὴν ὀρθοπείαν ἡγάπα καὶ τὴν σύζυγον καὶ τὰ τέκνα του, ἐπόθει ἀκόμη τὸν συζυγικὸν βίον, ἐπόθει καὶ τὸν βίον τὸν μοναχικόν. Τὸν καιρὸν ἐκεῖνον εἶχεν ἀγαπήσει ἐξ ὅλης καρδίας τὴν Σινιωρίτισσαν του... καὶ τὴν ἡγάπα ἀκόμη.

Ἀλλ' ὅσον τρυφερός ἦτο εἰς τὸν ἔρωτα, τόσο εὐεπίφορος εἶς τὸ πένθος, καὶ τόσο γοργὸς εἰς ὀργήν. Ὡ! ἀτέλειαι τῶν ἀνθρώπων.

10-11 Μέγας Παρακλητικὸς Κανὼν, ὡδὴ α', τροπ. α' 15-17 Αὐτόθι, ἐξαποστ. α' 19-20 Αὐτόθι, ἐξαποστ. γ'

11 ψυχῆς: α

20 Γεθσημανῇ ἐκδὸ

21 μετὰ τὸν στίχο ἀστερίσκοι σὴν α

7 μετὰ τὸ Πρέκλαν ἀποσιωπητικὰ α, καὶ μάλιστα... Πρέκλαν ἀνάμεσα σὲ παῦλες ἐκδὸ 8 πολυέλεον ΒΣ 16 Παπανικόλας, Παπανικολάν ἀεὶδὸ

Τώρα, εἰς τοὺς τελευταίους χρόνους, εἶχε γνωρίσει ἀκόμη καὶ τὴν οἰκονομικὴν στενωρίαν, τὸ παράπονον τῆς ξεπεσμένης ἀρχοντιᾶς, τὰς πιέσεις καὶ τὰς ἀπειλὰς τῶν τοκογλύφων. «Τὸ διάφορο, κεφάλι!» ἔφη. «Ἐπὶ τέσσαρας ἑναυτοὺς ἦτο ἀφορία, αἱ ἐλαῖαι δὲν ἔκαρποφόρησαν· ὁ καρπὸς εἶχε προσβληθῇ ἀπὸ ἀγνωστον ἀσθένειαν, διὰ τὰς ἀμαρτίας τῶν ἰδιοκτητῶν. Εἶχαν κιτρινίσει καὶ μαυρίσει αἱ ἐλαῖαι, καὶ ἦσαν γεμάται ἀπὸ βούλες, καὶ εἶχαν πέσει ἄκαιρα. Τόσα «υπόστατικά», τόσα «μουλίκια», τόσο «βιόσι», ἀγύριστα* κτήματα, σχεδὸν τσιφλίκια ἤπειλούντο νὰ περιέλθωσιν εἰς χεῖρας τῶν τοκογλύφων. — Ἐγέννα ἡ δχι ἡ γῆ, ἔκαρποφόρου ἡ δχι τὰ δένδρα, ὁ τόκος δὲν ἔπαυε. Τὰ κεφάλαια «ἐτικτον». Ἐπαυσε νὰ τίκτῃ ἡ γόνιμος (ὅπως λέγει ὁ Ἄγ. Βασίλειος), ἀφοῦ τὰ ἀγὼνα ἤρχισαν κ' ἐξηκολούθουν νὰ τίκτουν...»

Ἀνελογίζετο αὐτὰ, κ' ἔκλειεν ἡ ψυχὴ του. Δὲν ἤλπιζε πλέον, οὐτε ἤθελε σκεῖν, νὰ ἤρχετο ἡ Σινιωρίτσα αὐρίον, εἰς τὴν πανήγυριν, ὅπως ἤρχετο τακτικὰ κάθε χρόνον, ἄλλοτε, ὅταν ἦσαν «μονοιασμένοι» — ὅπως εἶχεν εἴθει καὶ ἀπᾶς, εἰς καιρὸν οὗπου εὐρίσκοντο χωρισμένοι, πρὸ δεκαπέντε ἐτῶν... Τώρα μόνον ἡ ψυχὴ τῆς Κούμπως, τῆς ἀθώας μικρᾶς παρθένου, εἶθε νὰ παρίστατο ἀοράτως εἰς τὴν πανήγυριν, ἀγαλλομένη.

«Ὡ! ἄλλοτε, πρὸ δεκαπέντε ἐτῶν, πρὶν γεννηθῇ ἀκόμη ἡ Κούμπω — καί, ἡ Παναγία εἶχε δωρήσει τὸ ἄβρον ἐκεῖνο ἄνθος εἰς τὸν Φραγκοῦλην καὶ τὴν Σινιώραν, καὶ ἡ Παναγία πάλιν τὸ εἶχε δρέψει καὶ τὸ εἶχεν ἀναλάβει πλησίον τῆς, πρὶν μολυνθῇ ἐκ τῆς ἐπαφῆς τῶν ματαίων τοῦ κόσμου... Τὸν καιρὸν ἐκεῖνον εἶχε συμβῇ ὁ πρῶτος χωρισμός, τὸ πρῶτον πείσμα, τὸ πρῶτον κακίωμα μεταξὺ τῶν συζύγων. Καὶ ὁ Φραγκοῦλης, θυμώδης, ὀξύχολος, δριμύς, εἶχεν ἀναβῇ, ὅπως τώρα, ἀπὸ τὴν πολίγυρον τὴν κατοιχημένην εἰς τὸ παλαιὸν χωρίον τὸ ἔρημον, τοῦ ὁποῦ ἐσώζοντο τότε ἀκόμη ὀλίγισται οἰκίαι, καὶ δὲν ἦτο ἐρείπιον ὅλον, ὅπως σήμερον. Καὶ καθὼς τώρα, εἶχεν εἴθει δύο ἢ τρεῖς ἡμέρας πρὸ τῆς ἑορτῆς εἰς τὸ παρεκκλήσιον τῆς Πρέκλας, ἐκάθητο δὲ εἰς τὰ πρόθυρα τοῦ ναύσκου κ' ἐκάπνιζε τὸ μακρὸν ταμπόκι μὲ τὸ ἡλεκτρινὸν ἐπιστόμιον. Πλὴν τότε τὸ φέσι τοῦ ἦτο κατακόκκινον, καὶ τώρα ἐφόρει μαῦρον σκοῦρον... Καὶ τότε ὁ Φραγκοῦλης ἦτον σαράντα χρόνων, καὶ τώρα ἦτον πενήνταπέντε... Τότε ἔτρεφε πείσμα καὶ χολήν, ἀλλ' εἶχε πολὺ περισσότερον καὶ βαθύτερον συζυγικὸν ἔρωτα, καὶ μόνον νύξιν ἤθελεν ἦτον ἔτοιμος νὰ συγχωρήσῃ καὶ

ν' ἀγαπήσῃ... Ἀλλὰ τώρα δὲν ἔχει πλέον οὔτε πείσμα σχεδὸν οὔτε ἔρωτα, ἡγάπα τὴν Σινιώραν, τὴν ἐπίνει, ἀλλ' ἔκλειε πολὺ περισσότερον διὰ τὸ θυγάτριόν του, τὸ Κουμπώ, «τὸ καημένο, τὸ εὐάγαρο!»

Ἐκείνην τὴν φορὰν, ὁ παπα-Νικόλας, ἅμα ἐφθασε τὴν παραμονὴν, ἀκολουθοῦμενος ἀπὸ πλῆθος προσκυνητῶν διὰ τὴν πανήγυριν, ἐστάθη πλησίον τῆς θύρας τοῦ ναοῦ, παρὰ τὴν γωνίαν, καὶ τοῦ εἶπε μυστηριωδῶς

— Θά' χῃς μουσαφιρίκια, θαρρῶ.

— Τί τρέχει, παπά; ἡρώτησε μειδιῶν ὁ Φραγκοῦλης, ὅστις ἐμάντευσε πάραυτα.

— Θά' σοῦ ἔλθῃ τ' ἀσκέρι... Κοίταξε, Φραγκοῦλη, φρόνιμα, χωρὶς πείσματα...

Ὁ παπάς, ἀσκέρι λέγων, ἐνοοῦσε προφανῶς τὴν οἰκογένειαν τοῦ Φραγκοῦλη· ἀλλὰ τάχα μόνον τὰ παιδιὰ τὰ δύο μεγαλύτερα ἐκ τῶν τριῶν ἀδελφῶν; — καθόσον τὰ ἄλλα δύο τὰ μικρά, δὲν θὰ ἤδυναντο νὰ κουβαλῇ, οὐδὲν εἰς διάστημα τριῶν ὥρων ὁδοιπορίας χωρὶς τὴν μητέρα των. Ὁ Φραγκοῦλης ἠθέλησε νὰ βεβαιωθῇ.

— Θά' ῥοῃ μαζί κ' ἡ μάνα τους;

— Βέβαια... πιστεύω, εἶπεν ὁ παπάς.

Τῷ νυκτι, ὅταν ἐβράδιασε καλὰ, καὶ ἤρχισε νὰ σκοτεινιάξῃ, ἡ μικρὰ Σινιώρα ἦλθε, μαζί μὲ τὴν γραῖαν μητέρα τῆς, καὶ μὲ τὰ τέσσαρα κύνες διὰ τῆς, ἐν συνοδίᾳ καὶ ἄλλων προσκυνητῶν, γειτονισσῶν ἢ συγγενῶν τῆς. Ἀπὸ πολλῶν μηνῶν δὲν εἶχεν ἰδεῖ τὸν σύζυγόν τῆς, ὅστις εἶχε κατοιικήσει χωριστά, — εἰς εὐτελὲς δωμάτιον, χάριν ταπεινώσεως, τὸ ὁποῖον ὠνόμαζε «τὸ κελλὶ του», καὶ ἔζη ἀπὸ μηνῶν ὡς καλόγηρος. Ἐπληρώθη, ὅμως, ὁ Φραγκοῦλης ἵστατο ἐκεῖ, παραπέρα ἀπὸ τὴν θύραν τῆς ἐκκλησίας, κ' ἔκαμνε πῶς ἐβλεπεν ἀλλοῦ, καὶ πῶς ἐπρόσεγεν εἰς τινὰ ὁμιλίαν περὶ ἀγροτικῶν ὑποθέσεων, μεταξὺ δύο ἢ τριῶν χωρικῶν.

Ἡ Σινιώρα εἰσῆλθεν εἰς τὸν ναῖσκον, ἐπροσκύνησεν, ἐκόλλησε κνήμην καὶ ἡσπάσθη τὰς εἰκόνας. Εἶτα, μετὰ τινὰ ὥραν, ἐξῆλθεν. Ἐπληρώθη συνεσταλμένη, κ' ἐχαίρεισε τὸν σύζυγόν τῆς. Οὐδὲς ἔτεινε πρὸς αὐτὴν τὴν χεῖρα, καὶ ἡσπάσθη φιλοστόργως τὰ τέκνα του.

Ἦδη ἐνύκτινε, καὶ ἐφάλη ὁ Μικρὸς Ἑσπερινός. Ἀκολουθῶντες, μετὰ

11 Πβ. «Εἰς μέρος τοῦ ΙΔ' ψαλμοῦ καὶ κατὰ τοὺς ἐκτενέστερον», Ρ. Γ. 29, 273 C.

τὸ λιτὸν σαρακοστιανὸν τὸ ὁποῖον ἔφαγον κατὰ ομάδας καθίσαντες οἱ διάφοροι προσκυνηταί, ἐδῶ κ' ἐκεῖ, ἐπὶ τῶν χόρτων καὶ τῶν ἐρειπίων, ὁ Φραγκοῦλης ἠτοίμασεν ἰδιοχειρῶς ξύλινον σήμαντρον, πρόχειρον, κατὰ μίμησιν ἐκείνων τὰ ὅποια συνηθίζονται εἰς τὰ μοναστήρια, καὶ φέρων τρεῖς γύρους περὶ τὸν ναόν, τὸ ἔκρουσε μόνος του, πρῶτον εἰς τροχαϊκὸν ρυθμὸν, «τὸν Ἀδάμ, Ἀδάμ, Ἀδάμ!» εἶτα εἰς ἱαμβικόν, «τὸ τάλαντον! τὸ τάλαντον!»

Εὐθὺς τότε, τὰ δύο παιδία τοῦ Φραγκοῦλα, καὶ πέντε ἢ ἑξ ἄλλοι μικροὶ μοσχομάγκαι, ἀνερριχθῆσαν ἐπάνω εἰς τὴν στέγην τοῦ ναοῦ, ἄνωθεν τῆς θύρας, καὶ ἤρχισαν νὰ βαροῦν τρελά, ἀλύπητα, ἀχόρταστα, τὸν μικρὸν μισορραγισμένον κώδωνα, τὸν κρεμάμενον ἀπὸ δύο διχαλωτῶν ξύλων ἐκεῖ ἐπάνω. Ὑστερον ἀπὸ πολλὰς φωνάς, μαλωμάτα καὶ ἐπιπλήξεις τοῦ Φραγκοῦλα, τοῦ μπαρμα-Δημητρίου τοῦ ψάλτου, καὶ τοῦ Παναγιώτου τῆς Ἀντωνίτσας (ἐνὸς καλοῦ χωρικοῦ, ὅστις δὲν ἐκουράζετο νὰ τρέχη εἰς ὅλα τὰ ἐξωκλήσια, καὶ νὰ κάμνῃ «κουμάντο», ἐωσοῦ ἐπὶ τέλους ἡ Διημερχία ἡναγκάσθῃ νὰ τὸν ἀναγνωρίσῃ ὡς ἰσόβιον ἐπίτροπον ὅλων τῶν ἐξοχικῶν ναῶν), τὰ παιδία μόλις ἔπαυσαν ὀψέποτε νὰ κρούουν τὸν κώδωνα, κ' ἐξεκόλλησαν τέλος ἀπὸ τὴν στέγην τοῦ ναύσκου. Ὁ παπα-Νικόλας ἔβαλεν εὐλογητόν, καὶ ἤρχισεν ἡ ἀκολουθία τῆς Ἀγρυπνίας.

Ὁ Φραγκοῦλης ἦτο τόσον εὐδιάθετος ἐκείνην τὴν ἑσπέραν, ὥστε ἀπὸ τοῦ «Ἐλέησον με ὁ Θεός», τῆς ἀρχῆς τοῦ Ἀποδείπνου, μέχρι τοῦ «Εἴη τὸ ὄνομα», εἰς τὸ τέλος τῆς Λειτουργίας — ὅπου ἡ παννυχὶς διήρκεσεν ὀκτὼ ὥρας ἄνευ διαλείμματος — ὅλα τὰ ἔψαλε καὶ τὰ ἀπήγγειλε μόνος του ἀπὸ τοῦ δεξιοῦ χοροῦ, μόλις ἐπιτρέπων εἰς τὸν κύρ Δημητρίον, τὸν κάτοχον τοῦ ἀριστεροῦ χοροῦ, νὰ λέγῃ καὶ αὐτὸς ἀπὸ κανένα τροπαρίου, διὰ νὰ ξενυστάξῃ. Ἐψάλε τὸ «Θεαρχίω νεύματι» καὶ εἰς τοὺς ὀκτὼ ἤχους μοναχὸς του, προφάσει ὅτι ὁ κύρ Δημητρός «δὲν εὕρισκεν εὐκολὰ τὸν ἥχον», ἦτοι δὲν ἠδύνατο νὰ μεταβῇ ἀβιάστως καὶ ἄνευ χαμωδίας ἀπὸ ἥχου εἰς ἥχον. Εἰς τὸ τέλος τοῦ Ἑσπερινοῦ, μοναχὸς του πάλιν ἤρχισε τὸν Ἐξάψαλμον. Ἐψάλε Καθίσματα, Πολυελέους, Ἀναβαθμούς καὶ Προκείμενα, εἶτα ὅλον τὸ «Πεποικίλημένη» ἕως τὸ «Συνέστειλε χορός», καὶ ὅλον τὸ «Ἀνοῖξέ μου τὸ στόμα μου» ἕως τὸ «Δέχου παρ' ἡμῶν». Εἶτα ἔψαλεν Αἴνους,

26 κέ. Γὰρ ὅλα τὰ initia τῶν τροπῶν βλ. Ἀκολουθία τῆς ἑορτῆς στὸ *Μηναῖο*, Αὐγούστου II'.

30 ἤρχισε αἰετοῦ

Δοξολογίαν, ἐδιάβασεν Ὁρὰς καὶ Μετάληψιν, πρὸς χάριν ὅλων τῶν ἡτοίμασμένων διὰ τὴν Θεῖαν Κοινωνίαν, καὶ εἰς τὴν Λειτουργίαν πάλιν ὅλα, Τυπικά, Μακαρισμοὺς, Τρισάγιον, τὸ Χερουβικόν, τὸ «Αἱ γενεαὶ πάσαι», τὸ Κοινωνικόν, κτλ. κτλ.

Ὅλα αὐτὰ τὰ ἐνθυμεῖτο ἀκόμη, ὡς νὰ ἦτον χθές, ὁ γερο-Φραγκοῦλης, καὶ εἶχον παρέλθει δεκαπέντε ἔτη ἔκτοτε. Ἀκόμη καὶ μικρὰ τινα παιδῶν ἐπεισόδια, τὰ ὅποια συνέβησαν εἰς τὴν Λιτὴν, μικρὸν πρὸ τοῦ μεσονυκτίου, κατὰ τὴν ἐξοδὸν τῆς ἱερᾶς εἰκόνος εἰς τὸ ὑπαιθρον. Ἐπειδὴ αἱ γυναῖκες εἶχαν κολλήσει πολλὰ καὶ χονδρὰ κηρία, τὰ πλεῖστα ἔργα αὐτῶν τῶν ἰδίων χειρομάλακτα, τὰ δὲ κηρία συμπλεκόμενα εἰς δέσμας καὶ περιπλοκάδας ἀπὸ τὸν Παναγιώτην τῆς Ἀντωνίτσας, τὸν πρόθυμον εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς ἱερᾶς πανηγύρεως, εἶχαν λαμπαδιάσει, εἰς μίαν στιγμὴν ὀλίγον ἔλειψε νὰ πάρῃ φωτῖαν τὸ φελόνι τοῦ παπᾶ, εἶτα καὶ τὸ γένειόν του. Τότε ὁ Παναγιώτης τῆς Ἀντωνίτσας, μὴ εὕρισκων ἄλλῃ προχειρότερον μέσον, ἤρπαξε τὰς ὀγκώδεις δέσμας τῶν φλεγόντων κηρίων, τὰς ἔφερε κάτω εἰς τὸ ἔδαφος, κ' ἐπάτει δυνατὰ μὲ τὰ τσαρούχια του διὰ νὰ τὰ σβήσῃ. Αἱ γυναῖκες δυσφοροῦσαι ἐγόγγυζον, νὰ μὴν πατή τὰ κηρία, γιατί εἶναι κηῖμα.

Τότε εἰς τῶν παρεστώτων, υἱὸς πλουσίου τοῦ τόπου, ἀπὸ ἐκείνων οἵτινες εἰς τὸ ὑστερον κατέστησαν δανεισταὶ τοῦ Φραγκοῦλα — καὶ ὅστις ἐλέγετο ὅτι ἐμελέτα εἰς τὰς ἐκλογὰς νὰ βάλλῃ κάλπην ὡς ὑποψήφιος δημαρχος — ἠκούσθη νὰ λέγῃ ὅτι πρέπει νὰ μάθουν νὰ κάμνουν «οἰκονομία, οἰκονομία στὰ κηρία!... ἡ νύχτα μεγαλώνει... ἰσημερία τώρα, κοντεύει... ἔχει νύχτα...»

Ἄλλ' αἱ γυναῖκες, ἐνῶ ἤξευραν, καλύτερα ἀπὸ ἐκείνον, ὅλας τὰς οἰκονομίας τοῦ κόσμου, δὲν ἐννοοῦσαν τί θὰ πῇ «οἰκονομία στὰ κηρία», ἀφοῦ ἅπαξ εἶναι ἀγορασμένα καὶ πληρωμένα, καὶ εἶναι μελετημένα καὶ ταμμένα ἐξ ἁπαντος νὰ καοῦν, διὰ τὴν χάριν τῆς Παναγίας. Μία ἀπ' αὐτάς, γερόντισσα, ἀνεπόλησε κάτι τι δι' ἓνα θαῦμα, τὸ ὅποῖον εἶχεν ἀκούσει ἀπὸ τὸ συναξάρι τοῦ Ἀγίου Δημητρίου, ὅπου ὁ Ἅγιος, εἰς τὴν Σαλονίκη, ἐπέπληξεν αὐστηρῶς τὸν νεωκόρον, ἔχοντα τὴν μανίαν νὰ σβήνῃ μισοκαμένα τὰ κηρία — καὶ ἡ γερόντισσα ἤρχισε νὰ τὸ διηγῆται χθαμαλῇ τῇ φωνῇ εἰς τὴν πλησίον τῆς: «Ἀδελφὲ Ὀνήσιμε, ἄφες νὰ καοῦν τὰ κηρία, ὅσα προσφέρουν οἱ χριστιανοί, καὶ μὴ ἀμαρτάνῃς...»

29-33 Βλ. *Μηναῖο*, Αὐγούστου ΚΘ' (ἵδου τὸ ὄνομα εἶναι Ὀνησιφόρος)

23 κηρία αΦΕ

24 νύχτα αἰετοῦ

34 κηρία Β

Τὴν ἰδίαν ὥραν συνέβη καὶ τοῦτο. Ἐνῶ ὁ παπὰς ἀπήγγελλε τὰς μακρὰς αἰτήσεις τῆς Λιτῆς, ἐπισυνάπτουν καὶ τὰ ὀνόματα ὅλα, ζωντανὰ καὶ πεθαμένα, ὅσα τοῦ εἶχον ὑπαγορεύσει ἀφ' ἐσπέρας αἱ εὐλαβεῖς προσκυνηταί, ὁ Φραγκοῦλας ἔψαλλε μεγαλοφώνως τὸ τριπλὸν «Κύριε Ἐ-
λέησον» μὲ τὴν χονδρὴν φωνὴν του, καὶ μὲ ὅλον τὸ πάθος τῆς ψαλτικῆς του. Τότε ὁ μπαρμπα-Δημητρός, ὅστις ἐφαίνοτο νὰ εἶχε πειραχθῇ ὀλίγον, ἴσως διότι ὁ Φραγκοῦλας ἐν τῇ ψαλτομανίᾳ του δὲν τοῦ ἐπέτρεπε νὰ πῇ
κ' ἐκεῖνος ἓνα τροπαράκι σωστὸ (διότι ἅμα ἤρχιζεν ὁ Δημητρός τὸ δικό του, ὁ Φραγκοῦλας, μὲ τὴν γερὴν, κεφαλικὴν φωνὴν του, ἐκθύμως συνέ-
ψαλλε, τοῦ ἤρπαζε τὴν πρωτοφωνίαν, καὶ ὑπέτασσε καὶ ἐκάλυπτε τὴν ἀσθενὴ καὶ τερετιζοῦσαν φωνὴν ἐκείνου), ἔλαβε τὸ θάρρος νὰ τοῦ κάμῃ παρατήρησιν.

— Πιὸ σιγά, πιὸ ταπεινά, κύρ Φραγκοῦλ'· σιγανώτερα νὰ τὸ λές τὸ Κύριε ἐλέησον, γιατί δὲν ἀκούονται τὰ ὀνόματα, καὶ θέλουν οἱ γυ-
ναῖκες νὰ τ' ἀκούνε.

Εἶχε κάπως δίκαιον, διότι πράγματι αἱ γυναῖκες ἀπῆλθον νὰ λέ-
γωνται ἐκφώνως τὰ ὀνόματα, ὅσα εἶχαν εἰπεῖ εἰς τὸν παπὰν νὰ γράψῃ. Ἐννοοῦσαν νὰ τ' ἀκούῃ καὶ ὁ Θεὸς κ' ἡ Παναγία καὶ ὁλος ὁ κόσμος. Ἡ κα-
θεμία ἤθελε ν' ἀκούσῃ «τὰ δικά της τὰ ὀνόματα», καὶ νὰ τ' ἀναγνωρίσῃ,
καθὼς ἀπηγγέλλοντο ἀραδιαστά. Ἄλλως θὰ εἶχαν παράπονα κατὰ τοῦ
παπᾶ, καὶ ὁ παπὰς ἂν ἤθελε νὰ φάγῃ καὶ ἄλλοτε, εἰς τὸ μέλλον, προσφορές,
ὡφελε νὰ τὰ ἔχῃ καλὰ μὲ τίς ἐνορίτισσες.

Τότε ἡ Ἀργυρή, ἡ πρωτότοκος τοῦ Φραγκοῦλα, οὕσα τότε δωδε-
καετίας, πονηρά, θυμόσφορος κορασίς, καθὼς ἔσπευε πλησίον εἰς τὸν πατέρα
της, ἐψήλωσεν ὀλίγον διὰ νὰ φθάσῃ εἰς τὸ οὖς του, καὶ τοῦ λέγει κρυφά:

— Πατέρα, ἄφησε καὶ τὸν μπαρμπα-Δημητρὸ νὰ ψάλλῃ «Κύριε ἐλέ-
ησον».

Τοῦτο ἦτο ὡς ἐμπνευσις καὶ βοήθημα διὰ τὸν Φραγκοῦλιν. Ἐπειδὴ
οὗτος δὲν ἤθελε φανερὰ νὰ ὑπακούσῃ εἰς τὴν σχεδὸν αὐθάδη παραίνεσιν
τοῦ Δημητροῦ, καὶ πάλιν δὲν ἤθελε νὰ δείξῃ ὅτι ἐθύμωσεν, ἐστράφη πρὸς
τὸν καλὸν γέροντα, καὶ τοῦ λέγει:

— Πέ, Δημητρώ, σαράντα φορὲς τὸ «Κύριε ἐλέησον».

Τότε ὁ μπαρμπα-Δημητρός, ὅστις ἂν καὶ εἶχε γηράσει, δὲν εἶχε μά-
θει ἀκόμη καλὰ τὰ τυπικά, καὶ δὲν ἤξευρεν ἀκριβῶς πότε κατὰ τὴν Λι-
τὴν τὸ Κύριε ἐλέησον λέγεται τρίς καὶ πότε τεσσαρακοντάκις, ἤρχισε πρά-

γματι νὰ τὸ ψάλλῃ σαράντα φορὲς, ὥστε ὁ παπὰς ἐβιάσθη ν' ἀπαγγεῖλῃ
ραγδαίως καὶ ἀθρόα τὰ τελευταῖα ὀνόματα, καί, διὰ νὰ εἶναι σύμφωνος
μὲ τὸν ψάλτην, ἤρχισε πρὸ τῆς ὥρας νὰ λέγῃ: «... ὑπὲρ τοῦ διαφυλα-
χθῆναι... ἀπὸ λιμοῦ, λοιμοῦ, καταποντισμοῦ, πυρός, μαχαίρας»
καὶ τὰ ἐξῆς.

**

Τέλος, μετὰ τὴν λειτουργίαν, ὁ παπὰς, ὁ Φραγκοῦλας καὶ ἡ οἰκογέ-
νιά του, καὶ ὀλίγοι φίλοι, ἐκάθισαν κ' ἔφαγαν ὁμοῦ καὶ ἡσύχασθησαν,
καὶ τὴν ἐσπέραν ὁ Φραγκοῦλας ἐπλήρωσε, εἰρηνικῶς καὶ μὲ ἀγάπην,
μετὰ τῆς συζύγου καὶ τῶν τέκνων του, ὑπὸ τὴν οἰκιακὴν στέγην.

Πρὶν παρέλθῃ ἔτος, ἐγεννήθη ἡ Κούμπω. Ἡ κόρη αὕτη, πλάσμα
χαριτωμένον καὶ συμπαθές, ἀντρέφετο καὶ ἡλικιούτο, ἐγίνετο τὸ χάρμα
καὶ ἡ παρηγορία τοῦ πατρὸς της. Δὲν εἶχε μόνον νοσημοσύνην πρῶτον,
ἀλλὰ κάτι ἄλλο παράδοξον γνώρισμα, οἷονεὶ χαρακτῆρα φρονίμου γυναι-
κὸς εἰς ἡλικίαν παιδείας. Ὑστερον, μετὰ χρόνους, ὅταν ἐπῆλθεν ὁ δεύ-
τερος χωρισμός, ἡ Κούμπω, ὀκταετίας τότε, ἔτρεχε πλησίον τοῦ πατρὸς της,
εἰς τὸ «κελλί του», ὅπου κατῴκει εἰς τὴν ἀνωφερῇ ἐσχατιᾷ τῆς πολί-
χνης, καὶ τὸν ἐγέμιζε περιποιήσεις καὶ τρυφερότητας.

Αὕτη μόνη ἐδέχετο προθύμως τοὺς πατρικοὺς χαλινούς, ἐνῶ τὰ ἄλλα
τέκνα δὲν ἤρχοντο ποτὲ πλησίον τοῦ πατρὸς των, καὶ διὰ τοῦτο ἐκεῖνος
τὴν ὠνόμαζε «τὸ εὐάγωνο». Καθημερινῶς ἔτρεχε νὰ τὸν εὕρῃ, καὶ δὲν
ἔπαυε νὰ τὸν παρακαλῇ:

— «Ἐλα, πατέρα, στὸ σπίτι· μὴ μᾶς ἀφήσῃς, λέγ' ἡ μητέρα, ζωντα-
φανά».

Μίαν τῶν ἡμερῶν ἔτρεξε δρομαία, παιδρά, καὶ πνευστιῶσα τοῦ εἶπε:
— Τά 'μαθες, πατέρα... Θὰ παντρεύουμε τ' Ἀργυρώ μας... Ἐλκ
στὸ σπίτι, γιατί δὲν εἶναι πρῶτο, λέγει ἡ μητέρα, νὰ εἴστε χωρισμένοι
εἰσεῖς, πού θὰ παντρευτῇ τ' Ἀργυρώ μας... γιὰ νὰ μὴν κακιώσῃ ὁ γαμ-
πρός!...

Τῷ ὄντι ὁ Φραγκοῦλας ἐπείσθη, κ' ἐφιλιώθη μὲ τὴν συζύγον του.
Ἡρραβώνισαν τὴν Ἀργυρώ, εἴτα μετ' ὀλίγους μῆνας τὴν ἐστεφάνω-
σαν... Εἴτα πάλιν ἐπῆλθε τρίτος χωρισμός μεταξύ τοῦ παλαιοῦ ἀνδρῶ-

8 Φραγκοῦλας ἐκδὸ 9 συζύγου τοῦ ΒΣ 11 ἴσως καθόσον ἀντρέφετο
17 τὴν ἐγέμιζε αΦΕ 18 αὐτὸ ΒΣ || μόνον ἐκδὸ 22-23 ἴσως ζωνταφανά
24 δρομαία α 26 πρῆτον ἐκδὸ

γύνου, καί μ' ἕνα γεροντόπαιδον μαζί, τὸ ὁποῖον ἦλθεν εἰς τὸν κόσμον σχεδὸν συγχρόνως μὲ τὸν γάμον τῆς πρωτοτόκου.

Τότε ἡ Κούμπω, ἥτις εἶχε γίνεи δεκατριῶν ἐτῶν, δὲν ἔπαυε νὰ τρέχῃ πλησίον τοῦ πατρὸς τῆς, καὶ νὰ τὸν παρακινήῃ ν' ἀγαπήσῃ μὲ τὴν μητέρα. Μίαν ἡμέραν, θλιβερά τοῦ εἶπε:

— Δὲν θὰ μπορῶ πλέον νὰ ῥχωμαι οὔτε στὸ κελλὶ σου, πατέρα. Εἶναι κατὰ κακὲς γυναῖκες, ἐκεῖ στὸ μαχαλά, στὸ δρόμο πού περνῶ, καὶ τίς ἀκουσα πού λέγανε, καθὼς περνοῦσα: «Νά τὸ κορίτσι τῆς Φραγκούλαινας, πού τὴν ἔχει ἀπαρτήσῃ ὁ ἄντρας τῆς...» Δὲν τὸ βαστῶ πλέον, πατέρα...

Τῷ ὄντι παρῆλθον τρεῖς ἡμέραι, καὶ ἡ Κούμπω δὲν ἐφάνη εἰς τὸ κελλὶ τοῦ πατρὸς τῆς. Τὴν τετάρτην ἡμέραν ἦλθε πολὺ ὠχρὰ καὶ μαρμαμένη, ἐφαίνετο νὰ πάσχῃ.

— Τί ἔχεις, κορίτσι μου; τῆς εἶπεν ὁ πατὴρ τῆς.

— Ἄν δὲν ἔλθῃς, πατέρα, τοῦ ἀπήντησεν ἀποτόμως αἰφνης, μὲ παράπονον καὶ μὲ πνιγμένα δάκρυα, νὰ ξεύρῃς, θὰ πεθάνω ἀπ' τὸν καημὸ μου!...

— Ἐρχομαι, κορίτσι μου, εἶπεν ὁ Φραγκούλης.

Τῷ ὄντι, τὴν ἄλλην ἡμέραν ἐπῆγεν εἰς τὴν οἰκίαν. Ἄλλ' ἡ νεαρὰ κόρη ἔπεσε πράγματι ἀσθενής, καὶ εἶχε δεινὸν πυρετόν. Ὅταν ὁ πατέρας ἦλθε παρὰ τὴν κλίνην τῆς, καὶ τῆς ἀνήγγελλεν ὅτι ἔκαμιν ἀγάπην μὲ τὴν μητέρα τῆς, διὰ νὰ χαρῇ, ἦτον ἀργὰ πλέον. Ἡ τρυφερὰ παιδίσκη ἐμαράνθη ἐξ ἀγνώστου νόσου, καὶ οὔτε φάρμακον οὔτε νοσηλεία ἴσχυσε νὰ τὴν ἀνακαλέσῃ εἰς τὸν πρόσκαιρον κόσμον. Ἐκοιμήθη χωρὶς ἀγωνίαν καὶ πόνον, ἐξέπνευσεν ὡς πουλί, μὲ τὴν λαλιὰν εἰς τὸ στόμα.

— Πατέρα! πατέρα! στήν Παναγία νὰ κάμετε μιὰ λειτουργία... μὲ τὴν μητέρα μαζί!...

Εἶπε καὶ ἀπέθανε.

Ὁ Φραγκούλης ἔκλαυσεν ἀπαρηγόρητα· ἔκλαυσεν ἀχόρταστα, ὁμοῦ μὲ τὴν σύζυγον τοῦ... Κατόπιν ἀπεσύρθη, κ' ἐξηκολούθησε νὰ κλαίῃ μόνος του, εἰς τὴν ἐρημίαν...

Ὁ τελευταῖος οὗτος χωρισμὸς ἦτον μᾶλλον φιλικὸς καὶ μὲ τὴν συνείνυσιν τῆς Σινιώρας, ἥτις ἐβλεπεν ὅτι ὁ γέρον σύζυγός τῆς ἐπεθύμει μᾶλλον νὰ γίνῃ μοναχός. Ὁ Φραγκούλης ἐνοθύετο τὴν τελευταίαν σύστασιν τῆς Κούμπως, «μὲ τὴν μητέρα μαζί». Μόνον ἐν παροδικὸν πῆγμα τοῦ εἶχεν ἔλθει. Τοῦ ἐφάνη ὅτι αἱ ἰδία ἀδελφαί τῆς, ἡ ὑπανδρος, καὶ ἡ

ἄλλη ἡ δευτερότοκος, δὲν τὴν ἐλυπήθησαν ὅσον ἔπρεπε, δὲν τὴν ἐπένθησαν ὅσον τῆς ἤξιζε, τὴν ἀτυχῇ μικράν, τὴν Κούμπω. Ἐκτοτε ἐξηκολούθει νὰ ζῇ ὁλομόναχος πάλιν, τώρα, ἐπὶ γήραος οὐδῶν. Καὶ ἐνοθυετο τὸν στήχον τοῦ Ψαλτηρίου: «Μὴ ἀπόσῃ με εἰς καιρὸν γήραος... καὶ ἕως γήραος καὶ πρεσβείου μὴ ἐγκαταλίπῃς με».

Καὶ τὴν ἡμέραν αὐτήν, τὴν παραμονὴν τῆς Κιμνήσεως πάλιν, τὸν εὗρισκον νὰ κάθεται εἰς τὸ προαύλιον τοῦ ναύσκου, καὶ νὰ καπνίζῃ μελαγχολικῶς τὸ τσιμπούκι του, μὲ τὸν ἡλέκτρον μαμίν... ἀναθυγάζομενος τόσα ἄλλα καὶ τοὺς ὀχληροὺς δανειστάς του, οἱ ὅποιοι τοῦ εἶχαν πάρει ἐν τῷ μεταξύ τὸ καλὺτερον κτῆμα· ἕνα ὀλόκληρον βουνόν, ἐλαῖονα, ἄμπελον, ἀγρὸν μὲ ὀπωροφόρα δένδρα, μὲ βρύσιν, μὲ ρέμα καὶ νερόμυλον... καὶ νὰ ἐκχύνῃ τὰ παράπονά του εἰς θρηνώδεις μελωδίας πρὸς τὴν Παναγίαν.

«Ἐκυκλώσαν αἱ τοῦ βίου με ζάλαι, ὥσπερ μέλισσαι κηρίον, Παρ-
θένε...»

Κ' ἐπόθει ὀλοφύχως τὸν μοναχικὸν βίον, ὀλίγον ἀργά, κ' ἐπεκαλεῖτο μεγάλην τῇ φωνῇ τὸν «Γλυκασμὸν τῶν Ἀγγέλων, τῶν θλιβομένων τὴν χαράν», ὅπως ἔλθῃ εἰς αὐτὸν βοηθὸς καὶ σώτῃρα·

«ἀντιλαβοῦ μου καὶ ὅσαι,
τῶν αἰώνων βασάνων...»

(1906)

3 ἸΑ. X 60 κ.ά.
ὠδὴ ε', τροπ. γ'

4-5 Ψαλμ. 70, 9, 18
17-20 Αὐτόθι, ἐξαποστειλάριον β'

14-15 Μέγας Παρακλητικὸς Κανὼν.

3 γήρατος ἀεκάδ

14 με] μου ἀεκάδ